

š. sveta prečastiti g. dekan Anton Mežnarec, blagorodni g. zupan Karol Šavnik, gg. svetovalci in odborniki mestni in gg. učiteljice dekl. lj. šole kranjske. Roditeljev zaradi premalega prostora ni bilo mogoče vabiti. Učenci so dobili v dar Koblarjev spis „Zmaga pri Sisku“. Dar jim ostane gotovo v trajnem spominu. Odlična gospoda se je izrazila pohvalno, deloma laskavo o slavnosti. To priznanje in veselje otrok je učiteljstvu za ne majhen trud najlepše plačilo.

Iz Sorice. Tukajšna šolska mladina je nanosila na vrhu 1500 m visoke gore Drauch velikansko grmado, katera se je zažgala zvečer 21. rožnika. Visoko plapolajoči kres je oznanjal daleč na okoli slavni spominski dan bitve pri Sisku. Vrh tega so pokali topiči in se spuščale rakete.

Drugi dan je imela šolska mladina izlet.

Z razveseljevanjem in pogoščenjem se je mladini še bolj utisnil v spomin dan zmage.

Tako se je praznoval spomin bitke pri Sisku v naših gorah. *Jos. Armič.*

Iz Krškega. Okrajna učiteljska konferencija za krški šolski okraj bode 19. mal. srpana 1893 dopoldne v šoli v Krškem. Dnevni red obsega razven običajnih točk še: 1. Podrobni učni načrti za slovnico, pravopis in spisje. 2. Zaznamek knjig, ki so sposobne za šolarsko knjižnico. 3. Tiskovne in stvarne napake v učnih knjigah in berilih. 4. Ženska ročna dela v ljudski šoli; poroča gđ. Franciška Šmitik. 5. Pokončna pisava v ljudski šoli; poroča g. Fl. Rozman.

Društveni vestnik.

Iz postojnskega okraja. Sedmo glavno zborovanje učiteljskega društva za Postojnski šolski okraj bo dne 2. vel. srpana 1893 točno ob 9. uri dopoldne v šolskem poslopju v Trnovem pri Ilirski Bistrici.

Dnevni red te glavne skupščine je:

1. Poročilo g. predsednika.
2. „O porabi Lavtarjevega računskega stroja pri pouku v računstvu“, poroča g. Štipko Jelenec.
3. Tajnikovo poročilo a) o društvenem delovanju preteklega leta, b) objavljanje vseh društvenikov.
4. Blagajnikovo poročilo a) o dohodkih in troških, b) o izključenju društvenikov, kateri v smislu § 12. društvenih pravil niso do glavne skupščine društvenine plačali, c) o troških za železnico gosp. delegatom k zborovanju „Zveze“ v Maribor.
5. Volitev treh pregledovalcev računa.
6. Razni nasveti, kateri se morajo vsaj osem dni pred zborovanjem doposlati gospodu tajniku.
7. Določitev kraja prihodnje osme glavne skupščine v smislu § 28. društvenih pravil.
8. Pismena volitev petih udov v presojevalni knjižnični odsek v smislu § 2. društvenih pravil.
9. Pismena volitev društvenega vodstva, sedem odbornikov, v smislu § 13., 14. in 15. društvenih pravil.

V Trnovem dne 8. mal. srpana 1893.

Predsednik:

Zarnik.

Tajnik:

D. Judnič.

Iz radovljiskega okraja. Občni zbor radovljiskega učiteljskega društva. Kakor je bilo objavljeno, imelo je tukajšnje učiteljsko društvo svoj občni zbor dne 15. rožnika t. l. v šolskem poslopju na Dovjem, kojega se je vdeležilo 13 g. učiteljev in 3 gđ. učiteljice.

Točno ob 10. uri otvori predsednik zborovanje s primernim nagovorom in pozdravom. Pojasni ob kratkem društveno delovanje v prošlem društvenem letu, priporoča navzočim, da vsak po moči deluje v

prospeh društva in po istem zajedno za šolski napredek. Njegov govor je bil z odobravanjem sprejet.

Druga točka: Poročilo tajnikovo je izostala, ko je že predsednik o društvenem delovanju vse potrebno povedal.

Iz poročila g. blagajnika se je izvedelo, da ima društvo 1 častnega člana, 30 pravih in 3 podporne člane, da je bilo minulo društveno leto 33 gl. dohodkov, 12 gl. 42 kr. troškov, torej preostanka 20 gl. 58 kr., tudi naznanja, da nekateri člani društvenino zelo neredno plačujejo. Gosp. učitelj Turk predlaga, da se vsa zaostala društvenina na dan učiteljske uradne konferencije potirja. Predlog je bil soglasno sprejet.

Poročilo blagajnikovo je bilo s pohvalo in odobrenjem sprejeto.

Blagajnikov račun sta gg. Karl Bernard in Fr. Jeglič takoj pregledala ter našla vse popolnoma v redu.

Gosp. Fr. Jeglič, učil. na Dovjem razkazoval je po učilu, koje je sam izumil, jako spretno rast dneva in noči v raznih letnih časih. Učilo splohi, kakor tudi jako spretno pojasnevanje in razlaganje učila vgajalo je navzočim popolnoma.

V društveni odbor za prihodnje leto bili so voljeni: And. Grčar, nadučitelj v Radovljici, Fr. Jeglič, učitelj na Dovjem, Marko Kovšca, nadučitelj v Kropi, Karol Simon, učitelj v Lescab, Jožef Žirovnik, nadučitelj v Bledu kot društveni pevovodja.

Delegati k zborovanju „Zveze“ so bili voljeni gg.: Andrej Grčar, Josip Žirovnik, Karol Simon in gđ. Kat. Droll, učiteljica na Bledu.

Namestu posameznih predlogov se prečitajo dopisi, došli od Slovenskega učiteljskega društva iz meseca sušca, glede zgradbe „Učiteljskega doma“; od predsedništva „Zveze“ Slovenskih učiteljskih društev z dne 12. mal. travna t. l. in list čestilcev g. Ant. Nedveda z dne 1. vel. travna 1893.

Na prvi zgoraj imenovani dopis se spozna so-glasno potreba zgradbe „Učiteljskega doma“ v Ljubljani in se sklene stvar po moči podpirati.

Glede drugega imenovanega dopisa predlaga g. H. Podkrajšek, da se vsa zadeva prepušča v rešitev delegatom.

Z ozirom na zadnje omenjeni dopis pa se soglasno sklene, da se tudi naše društvo pridruži čestilec g. A. Nedveda, in da se ima takoj vposlati iz društvene blagajne 10 gl. „Glasbeni Matici“ v Ljubljani, kakor se je izrekla želja.

Stem je bil vspešno završen in predsednik zahvaljuje vse zbrane za obilno udeležbo, in zaključujo zborovanje s trikratnim „Slava“-klicem Njega Veličanstvu presvetlemu cesarju Fr. Jožefu I., čimur se je zbor navdušeno odzval.

Po obedu bil je skupni izlet k prekrasnemu „Petricniku“. Krasen pogled na to naravno čudo iznenadil je vse, osobito pa one, ki so ga šele prvič gledali.

..... a

Iz Krškega. Vabilo. Letošnji občinski zbor „Pedagogiškega društva“ bo 19. malega srpana 1893 ob 3. uri popoldne na vrtu g. Gregoriča v Krškem. Spored: 1. Poročilo o društvenem delovanju. 2. Pregled letnega računa in volitev pregledovalcev računov. 3. Volitev odbora. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Iz logaškega okraja. Zborovanje društva učiteljev in šolskih prijateljev za šolski okraj logaški. Naše društvo je zborovalo letos dne 6. malega srpana v jako oddaljenem kraju v Babnem Polju ob kranjsko-hrvaški meji. To zborovanje se sme zapisati v kroniko našega društva z zlatimi črkami, in vsakemu udeležencu bo ostalo v spominu, dokler bo še dihala zrak božji.

Že v torek večer, dne 4. mal. srpana je prišlo dokaj zborovalcev v Cerknico, kjer je bilo zbirališče za skupen odhod. Drugega dne je bilo že na vse zgodaj živo pred čitalnico, kajti došli so še ostali zborovalci. Vsakemu se je bralo na obrazu neko veselje, ker je tu zagledal drage mu sotrpine po dolgem času. — Ob 5. uri zasedemo dva z slovenskimi in cesarskimi zastavami ter z zelenjem okrašena vozova, katera je preskrbel podjetni g. Dermelj, cerkniški nadučitelj, — vsa čast mu! — ter se odpeljemo proti Babnem Polju. V Grahovem se nam pridružita ondotna gg. tovariša v posebnem vozu. Dolgi pot do Starega Trga je hitro minula med prijateljskim pogovorom in petjem. Pota od Cerknice ne bodem natančno opisaval, le toliko bodi omenjeno, da pot pelje sedaj navzgor, sedaj navzdol. Ljudje v posameznih vaseh so nas kar zijaje gledali ter ugibali, kam da se pelje ta gospoda v tako okrašenih vozeh in marsikateri kmetič je vzel klobuk z glave ter bil odkrit, dokler nismo mimo njega zdržali. V prijaznem Starem Trgu se vstavimo za malo trenutkov, da se okrepcamo za daljno pot do Babnega Polja, kajti

vročina je postajala precej neznosna. V Starem Trgu se nam pridružijo starotrški gg. tovariši ter nekaj drugih vnetih šolskih prijateljev tako, da jih je bilo zopet za jeden voz. Okrepčavši se, odpeljemo se proti Babnem Polju, kamor smo dospeli po 10. uri. Kako so nas iznenadili Babnopoljci s sprejemom, ni nihče pričakoval. Od daleč smo že zagledali vihrajoče zastave; ko se približamo vasi, zagrne možuarji nam v pozdrav. Še večje iznenadenje nas je pričakovalo. Streljaj pred vasjo so napravili slavolok in tu nas je pričakovalo vaško prebivalstvo. Stopivši raz voze pozdravi nas g. župan kot dobrodošle, na kar se mu g. predsednik v srčnih besedah zahvali za tako časten sprejem. Vsakemu govoru je sledil gromovit „Živio“. Vsem pričujočim igralo je srce veselja, videvši, da so še ljudje, ki vedo ceniti in spoštovati učitelja. Razven g. župana bil je navzoč še g. podžupan in nekaj obč. odbornikov, g. Schuller, tamošnji učitelj ter mnogo ljudstva, starih in mladih. Napotimo se v vas. V vasi je vse praznično. Raz hiše so vihrale zastave in ob cesti do šolskega poslopja je bilo zasajeno zeleno vejevje. Pred vsako hišo je stalo mnogo ljudstva veselo nas pozdravlja.

Pri g. podžupanu so nas postregli z prav dobrim zajtrkom.

Ob 10^{1/2} se prične zborovanje. G. predsednik V. Ribnikar pozdravi s toplimi besedami zbrane, povdarja, da ni pričakoval tolike udeležbe v tako oddaljenem kraju. In res, lepo število se nas je zbralo v šolski sobi. Navzočnih ja bilo 26 učiteljskih močij. Posebno nas veseli, da so bile cenjene gospodičine učiteljice tako častno zastopane, ter se niso vstrašile dolzega pota. Razven učiteljic in učiteljev je bilo še obilo druge gospode zastopane, katera se zanima za razvoj šolstva in katera ve prav ceniti in spoštovati učiteljski stan. Tudi naši gg. sosodeje Hrvati, med njimi g. šol. nadz. Dubravčič, so nas počastili s svojim pohodom. Sprejeli smo jih z navdušenim „Živeli“.

K III. točki dnevnega vspešnega vspešnega bodi omenjeno, da so v društvenem vodstvu ostali stari g. udje, le mesto tajnika, kateri posel je opravljal g. J. Leban, ter ga vsled drugega dela prostovoljno odstopil, bil je voljen g. Al. Pin.

IV. točka: kaj in kako naj bere mladina, — poročevalec g. J. Leban — je moral, žal, vsled pozne ure odpasti.

Izmed nasvetov je važen nasvet g. nadučitelja Gasperina, da naj učiteljstvo deluje na to, da bi se mesečne plače vsakemu učitelju po poštni nakaznici iz davkarije pošiljale. Ta nasvet utemeljeval je gosp. govornik v daljšem govoru.

G. predsednik sklene na to zborovanje zahvalivši se vsem vdeležencem, spominja se v krepkih besedah onega, kateri je zaščitnik sedanje šole ter konča svoj govor s „slava Frančišku Jožefu“, kar je v zbranih našlo gласen odmev. Stojé se je potem od pela cesarska pesem.

Po zborovanju krenemo v dober četrť ure od Babnega Polja oddaljeno hrvaško vas Prezid na koso. Kako iznenadenje nas je tu čakalo, se ne da opisati in zato naj mi nihče izmed cenjenih udeležencev in ljubkih udeleženk v zlo ne šteje, ako ne bom vsega zapisal, kajti nisem si delal zapiskov, marveč pišem, kar mi spomin narekuje.

Veličasten je bil sprejem v Prezidu. Pred vasjo so napravili zavedni Prezidčani lep slavolok. Tu nas je pričakovala korporativno prezidska požarna bramba in na čelu ji šest tamburašev, a ljudstva je bilo, da se kar trlo. Ko nas ugledajo, zagrmje možnarji na bližnjem polji. Prav presenetil nas je tak sprejem. Prisedši k slavoloku, pozdravi nas gosp. načelnik požarne brambe kot dobrodošlo, na kar se mu gosp. predsednik z iskrenimi besedami zahvali. Iz naših prs pa se je oglasil krepak „živelj Hrvati“, a Hrvati so nas pozdravili z „živelj Slovenci“. Pri tem bratskem pozdravu čutil je pač vsakdo, da smo res bratje ne le imenom, temveč po krvi.

Od slavoloka smo šli v sprevodu po celi vasi in sicer v tem redu: spredaj tamburaši — seveda so celo pot vrlo vdarjali na tamburice — na to požarna bramba in potem mi zborovalci, zadaj pa nebrojna

množica ljudstva. Tako smo korakali do šolskega poslopja. Vas se je oblekla prav praznično. Ceste so bile lepo pometene, raz hiš so visele zastave in ljudje so ta dan praznovali.

Solo nam je blagovolil razkazati tamošnji nadučitelj g. Ante Pleše. Na prvi pogled se že vidi, da je šola pravemu šolniku izročena. Poslopje samo na sebi že dela čast Prezidu. Na šolskem dvorišču smo opazili telovadno orodje; tu se torej telovadba veliko bolj neguje kakor pri nas. Šolske sobe in drugo je v prav dobrem stanu. Opisaval in hvalil dalje ne bom, kajti vsaka hvata bi bila premedla, in Prezidčanom moremo le čestitati, da imajo tako uzornega šolskega voditelja.

Od šolskega poslopja je krenemo v istem redu na vrt, h skupnemu obedu. Tu se je razvila prava ljudska veselica in vsakemu udeležencu ostalo bude ta skupen obed v živem spominu, kajti tako domačega, tako prostega se ne čuti človek lahko. Vrli tamburaši so neumorno igrali razne komade; peveci so pa speli lepo število krasnih pesnij. In napitnice? Če bi jih bil zabeležil, gotovo bi napolnile precej debelo kužjo. (Konec prih.)

Vestnik.

Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta. Dovolil se, da se razširita jednorazrednici na Breznici in v Mošnjah v radovljiškem okraju v dvorazrednici. Imenovani so bili: g. Lovro Perko, učitelj v Črnonilji, stalnim drugim učiteljem v Zireh; g. Jožef Križnar, začasni tretji učitelj v Metliki, stalnim učiteljem na tem mestu; gđc. Jožefina Fortuna, učiteljica v Velikem Gabru, stalno učiteljico na IV. učenem mestu v Cerknici. Nadučitelj v Komendi g. Jožef Mesner je imenovan stalnim voditeljem na tem mestu. Končno se reši več prošenj za nagrade in denarne podpore.

Zrellostne preskušnje na ljubljanskem ženskem učiteljski so končane. Od 56 kandidatinj je prestalo preskušnjo z odliko 7 (gđc. Augustina Antonija, Cidrlich Gabrijela, Gasperin Olga, Hribar Roza, Milčinski Angela, Piller Ivana, Tomec Jakobina), 2 (privatistinj) sta padli na jedno leto, 6 (4 privatistinj in 2 domači) pa na dva meseca.

Štipendije za učiteljski tečaj za deška ročna dela na Dunaji so dobili in sicer 1.) od vsi. deželnega odbora: gg. Rozman Florijan s Krskega, Schöber Ivan s Koprivnika, Hrovat Rudolf iz Orehka, Črnagoj Francšek s Šmartnega, Repič Peter z Uenca; 2.) od sl. kranjske hranilnice: gg. Ivanec Francšek z Leskovca, Nagu Feliks z Leskovca, Piš Rudolf iz Cerknice, Kleč Avgust iz Ljubljane, Humek Martin z Rake.

Učiteljski dom. (Drugi izkaz.) Za učiteljski dom v Ljubljani so zopet poslali prostovoljne darove: g. Janez Saje, nadučitelj v St. Jarnji 4 k. G. Ante Pleše, ravnatelj v Prezidu na Hrvaškem je nabral pri banketu zborovalcev „društva učiteljev in šolskih prijateljev logaškega okraja“ 106 kron. Darovali so sledeči gospodje, odnosno gospodične: Ščitimir Vilhar, veleposestnik i. d. v Prezidu 20 k.; Mirko Hibšer, kot. bilježnik v Prezidu

12 k.; Fran Peče, trgovec v Starem Trgu 6 k.; Fran Perušek 4 k.; Gasper Gasperin, nadučitelj 2 k.; Fran Dubravčič, šolski nadzornik v Prezidu 2 k.; Alojzij Pin, učitelj 2 k.; Josip Ankli 2 k.; Bernard Andolšek, učitelj 2 k.; P. Turk 2 k.; Peter Repič, nadučitelj 2 k.; Ivana Modrijan, učiteljica 2 k.; Peter Troha 2 k.; Josip Znidaršič 2 k.; Josip Benedek, nadučitelj 2 k.; gospa Kristina Volčič 2 k.; Vojteh Ribnikar, nadučitelj 2 k.; Ivan Stritof 2 k.; Hinko Likar, nadučitelj 2 k.; Lovro Sebenikar 2 k.; Ante Pleše, ravnatelj 1 k.; Fran Ožbolt 1 k.; Viljdelmina Leskovec, učiteljica 1 k.; Franja Žebrič, učiteljica 1 k.; Olga Leskovec, učiteljica 1 k.; Josip Ožbolt 1 k.; Miha Kabaj, nadučitelj 1 k.; Ivan Semrl, učitelj 1 k.; Ivan Šega, učitelj 1 k.; Andrej Cvar, učitelj 1 k.; Ferdo Juvanec, učitelj 1 k.; Ferdo Vigele, učitelj 1 k.; Alojzij Sezun, učitelj 1 k.; Božidar Schuller, učitelj 1 k.; Janko Leban, nadučitelj 1 k.; Avgust Korbar, učitelj 1 k.; Ivan Lipovac 1 k.; Jakob Troha 1 k.; Julka Modrijan 1 k.; Tomo Drugović 1 k.; Hinko Schwarz 1 k.; Valentin Turk 1 k.; Ante Turk 1 k.; Ivan Kerne, nadučitelj 1 k.; Josip Oremović 1 k.; Ivan Brovet 1 k.; Josip Poje 1 k.; Ivan Poženel, nadučitelj 1 k.; Jakob Hodolin 1 k.; Fran Lebalj 80 vin.; Berta Tarčeljeva, učiteljica 80 vin.; Dane Lenassi 60 vin.; Franjo Brovet 60 vin.; Bernard Andolec 20 vin. — Živile vrle darovalke in darovalci ter njih nasledniki! Bog plati! Slava „društvu učiteljev in šolskih prijateljev logaškega okraja!“

Za „učiteljski dom“ je dosedaj nabranih 132 kron, katere so naložene v mestni hranilnici ljubljanski.

Spominjajte se „učiteljskega doma“ pri skupščinah posameznih učiteljskih društev in pri okrajnih konferencajih!